

EHITUSE KOGURISKIKINDLUSTUSE TINGIMUSED

KT.0493.09

1. Sissejuhatus

- 1.1. Käesolevaid ehituse koguriskikindlustuse tingimusi kohaldatakse ERGO Insurance SEs sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on ehitise ehitamine ja ehitustööde tegemine.
- 1.2. Ehituse koguriskikindlustuse tingimustes lahendamata küsimustes juhenduvad kindlustuslepingu pooled kindlustuslepingute üldtingimustest, võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

2. Mõisted

- **Ehitis** on aluspinnaga püsivalt ühendatud ja ehitustöö tulemusena ehitatud terviklik asi, milleks võib olla hoone või rajatis. Hoone on katuse, siseruumi ja välispiiretega ehitise. Rajatis on ehitise, mis ei ole hoone (nt tee, tänav, sild, välistorustik, haljastus jne).
- **Ehitise olulised osad** on esemed, millest ehitise on ehitatud või mis on ehitisega püsivalt ühendatud ja mida ei saa eraldada ehitist või eraldatavat eset oluliselt kahjustamata.
- **Tarindid** või ehitistarindid on ehitise kande- või piirde detailid (nt postid, talad, raamid, kaared, vandid, pindkandurid ja massiivid).
- **Konstruksioon või ehituskonstruksioon** on kande- ja jäigastav konstruksioon, sh vundament, vahe- ja katuselaed, ja piirdekonstruksioon, sh välissein ja katus.
- **Ehitamine** on ehitise püstitamine, laiendamine, rekonstrueerimine, tehnosüsteemide muutmine või lammutamine. Ehitise laiendamine on olemasoleva ehitise suurendamine selle kõrvale, peale või alla ehitamise teel. Ehitise rekonstrueerimine on ehitise piirdekonstruksioonide muutmine ja jäigastavate ning kande- ja katuselaedade muutmine ja asendamine.
- **Ehitamise tehnilised dokumendid** on ehitusprojekt ja selle muudatused, ehituspäevik, tehtud tööde akt, töökoosolekute protokollid ja muud ehitamist iseloomustavad dokumendid, nt teostusjoonised jms.
- **Projekt või ehitusprojekt** on ehitise või selle osa ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike tehniliste dokumentide kogum, mis koosneb tehnilistest joonistest, seletuskirjast, hooldusjuhendist ja muudest asjakohastest dokumentidest.
- **Ehitusluba** on kohaliku omavalitsuse nõusolek püstitada, laiendada, rekonstrueerida või lammutada ehitusloas märgitud ehitise või selle osa.
- **Ehitusplats** on ehitusloas märgitud ja piiritletud maa-ala, kus tehakse ehitustöid.
- **Ehitusleping** on osapoolte vahel sõlmitud kirjalik kokkulepe ehitise ehitamiseks või ehitustööde tegemiseks.
- **Ehitustegevus** on kindlustuslepingus märgitud ehitise ehitamine ja/või selle lepingu kohased ehitustööd.
- **Ehitustehnoloogia** on ehitustööde meetodite, menetluste ja võtete kogum.
- **Ehitusnorm** on normdokument, mis sisaldab üldtunnustatud ehitusparameetrit või parameetrite kogumit, mille täitmist või täitmata jätmist saab üheselt tuvastada.
- **Ehitustööde ajagraafik** on vajalike ehitustööde loetelu ajalises järjekorras.
- **Ehitustööd** on mis tahes tööd, mis on seotud ehitise ehitamisega, alates ehitusplatsi ettevalmistamisest (nt platsi tarastamine, ajutiste tehnovõrkude rajamine jne) kuni tööde lõpetamiseni.
- **Materjal või ehitusmaterjal** on tehis- või looduslikust materjalist tööstuslikult toodetud ja ehitamisel kasutatavad ehitusdetailid, nt paneelid, plokid, sillused jms.
- **Masin või ehitusmasin** on ehitustööde tegemisel ehitusplatsil kasutatav ja seal liikuv masin, selle töömehhanism või järeleveetav haakesead, nt tõste-, pinnateisaldus-, pinnase- ja teetöö- jm masinad; kopad, sahad, hüdrohaamid jms masina töömehhanismid; korvtõstukid jms haakeseadmed.
- **Ehitusplatsi sisseseade** on ehitustööde tegemisel ehitusplatsil kasutatav töövahend või tööriist, nt soojakud, tellingud, tööriistad,

laad, toolid, riiulid, kapid, arvuti- ja kontoritehnika soojakutes ja/või hoiuruumides jms.

- **Tellija olemasolev ehitise** on ehitise omanikule kuuluv ehitise, mida laiendatakse, rekonstrueeritakse või mille tehnosüsteeme muudetakse. Ehitise osalise lammutamise korral loetakse tellija olemasolevaks ehitiseks selle säilitatavaid osasid. Lammutatavat ehitist või selle osa ei loeta tellija olemasolevaks ehitiseks.
- **Ehitusperiood** on ajavahemik, mille jooksul valmib ehitatav ehitise või selle osa.
- **Garantiiperiood** on ehitusperioodile järgnev ajavahemik, mille kestel on ehitusettevõtjal kohustus tagada, et valminud ehitustöö vastab ehituslepingu tingimustele ja ehitustöö tulemusena nõuetekohaselt ehitatud ehitisele või selle osale säilivad määratud aja jooksul ja sihipärase kasutamise ning hooldamise korral kasutamiseks vajalik ohutus, omadused ning kvaliteet.
- **Ehitusettevõtja** on äriseadustiku tähenduses ettevõtja, kes omab ehitusalal tegutsemiseks õigusaktidega ettenähtud juhtudel vastavas registris nõuetekohast registreeringut ja kellel on vastavasisuline õigussuhe pädeva isikuga (vastutav spetsialist) või on ettevõtja ise pädev tegutsema ehitusalal.
- **Peatöövõtja** on ehitusettevõtja, kes on ehitustööde tellijaga sõlminud ehituslepingu ja vastutab projekti juhtimise ning ehitamise eest.
- **Alltöövõtja** on ehitusettevõtja poolt ehituslepingus sätestatud töö tegemiseks valitud füüsilise või juriidilise isik. Alltöövõtt on lepingu järgne töövahetuskord, mille puhul üks ettevõtte teeb tööd teisele ettevõttele.
- **Ehitise omanik** on füüsilise või juriidilise isik, kellele ehitise omandiõiguse alusel kuulub.
- **Ehitise seaduslik valdaja** on seaduse või lepingu alusel ehitist kasutatav füüsilise või juriidilise isik.
- **Ehitustööde tellija** on füüsilise või juriidilise isik, kes on sõlminud ehituslepingu ja finantseerib ehitamist (nt peatöövõtja või ehitise omanik või muu isik).

3. Kindlustusandja

Kindlustusandja on ERGO Insurance SE.

4. Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik

- 4.1. Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu.
- 4.2. Kindlustusvõtjaks võib olla isik, kel on kindlustushuvi.
- 4.3. Kindlustushuvi omav isik võib olla ehitusettevõtja (peatöövõtja või alltöövõtja), ehitise omanik, ehitise seaduslik valdaja või ehitustööde tellija.
- 4.4. Kindlustatud isik on kindlustusvõtja ja kõik isikud, keda ta kasutab oma ehituslepinguliste kohustuste täitmisel.
- 4.5. Kindlustusvõtja on kohustatud tutvustama kindlustuslepingu tingimusi kõigile kindlustatud isikutele.

5. Kindlustusleping

Kindlustusleping laieneb kõigile kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isiku alluvuses ja/või ülesandel ehitusplatsil töötavatele isikutele, kes osalevad ehitustegevuses.

6. Kindlustuslepingu sõlmimine

- 6.1. Kindlustuslepingu sõlmimiseks esitab kindlustusvõtja soovivalduse ja teabe, mida kindlustusandja küsib riski hindamise küsimustikus. Vajadusel võimaldab kindlustusvõtja kindlustusandjal tutvuda ehitusprojektiga, ehitustööde ajagraafikuga jms.
- 6.2. Kindlustusvõtja on kindlustuslepingu sõlmimisel kohustatud esitama kindlustusandjale kindlustuslepingut puudutavates

küsimustes õiged ja täielikud andmed ning teatama kõigist talle teada olevatest kindlustusriski mõjutavatest olulistest asjaoludest.

7. Kindlustusriski mõjutavad olulised asjaolud

- 7.1. Kindlustusriski mõjutavaks oluliseks asjaoluks loetakse eelkõige teavet, mida kindlustusandja küsib enne kindlustuslepingu sõlmimist. Samuti loetakse kindlustusriski mõjutavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle lisades sätestatud, sh kindlustusriski puudutavaid lisatingimusi ja eritingimusi, nende täitmist või täitmata jätmist.
- 7.2. Kindlustusriski mõjutavad olulised asjaolud on:
 - 7.2.1. ehitustööde (sh meetodite, menetluste, võtete jms) ning materjalide kirjeldus;
 - 7.2.2. ehitustööde alguse ja lõpetamise aeg;
 - 7.2.3. ehitise või ehitustööde lõplik maksumus nende valmimisel;
 - 7.2.4. ehitusplatsi täpne aadress või asukoht;
 - 7.2.5. ehitusplatsi valvega seotud asjaolud;
 - 7.2.6. omandisuhet puudutavad andmed;
 - 7.2.7. ehitamiseks ja/või ehitustöö tegemiseks vajaliku registreeringu, loa või litsentsi olemasolu või selle puudumine;
 - 7.2.8. ehitamist ja sellega seotud kindlustusriski puudutav muu teave, nt ehitise eksploatatsiooniga seotud teave ehitustööde tegemise ajal, ehitustööde ajagraafik jne.

8. Kindlustusperiood

- 8.1. Kindlustusperioodiks võib olla:
 - 8.1.1. ehitusperiood;
 - 8.1.2. ehitusperiood ja sellele järgnev garantiiperiood.
- 8.2. Kindlustusperiood märgitakse kindlustuslepingus.
- 8.3. Kindlustusperiood algab ja lõpeb kindlustuslepingus märgitud tähtpäeval.

9. Kindlustuskoht

Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuv ehitusplats või piiritletud maa-ala, kus ehitatakse ja/või tehakse ehitustöid.

10. Kindlustuskaitse, selle jõustumine ja kehtivus

- 10.1. Kindlustuskaitse on kindlustuslepingus sätestatud tingimuste kogum, millega on määratud kindlustusandja kohustus maksta kindlustusjuhtumi korral kindlustushüvitis või sooritada muu kindlustuslepingus ettenähtud tegu.
- 10.2. Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval.
- 10.3. Kindlustuskaitse kehtib kindlustuslepingus sätestatud kindlustusperioodil, -tingimustel ja -kohas.
- 10.4. Kindlustusandja pakub varakahju ja vastutuskahju kindlustuskaitset. Vastutuskahju kindlustuskaitset pakutakse ainult koos varakahju kindlustuskaitsega.

I OSA. VARAKAHJU

11. Kindlustusobjekt

- 11.1. Kindlustusobjektiks on kindlustuslepingus märgitud ehitise ehitamine ja/või ehitustööde tegemine.
- 11.2. Kindlustusobjektiks võib olla ka:
 - 11.2.1. tellija tarnitav ehitusmaterjal;
 - 11.2.2. ehitustöödel kasutatav masin (ehitusmasin) koos töömehhanismiga või haakeseadetega;
 - 11.2.3. ehitustöödel kasutatav töövahend või tööriist (ehitusplatsi sisseseade);
 - 11.2.4. kindlustuslepingus kokkulepitud muu objekt, vara või ese.
- 11.3. Kindlustusobjektiks ei ole projekteerimistööd, ehitusprojekti tehnilised dokumendid, ehitamise tehnilised dokumendid, kartoteegid, arhiivid, lepingud, sularaha, templid, arved, väärtpa-

berid – sh völakirjad jms; lõhkeained, infoteadussüsteemides ja -seadmetes sisalduv teave ja tarkvara.

12. Kindlustusväärtus

- 12.1. Ehitatava ehitise või teostatava ehitustöö kindlustusväärtuseks on taastamisväärtus. Taastamisväärtuse all mõistetakse valmis ehitise või ehitustööde lõplikku maksumust.
- 12.2. Ehitusmaterjali kindlustusväärtuseks on selle taastamisväärtus. Taastamisväärtuse all mõistetakse sarnaste tehniliste näitajatega või samade omadustega materjali taastamise või uue materjali soetamise vähimat võimalikku kulu.
- 12.3. Ehitusmasina ja ehitusplatsi sisseseade kindlustusväärtuseks on selle turuväärtus. Turuväärtuse all mõistetakse samaväärtsete tehniliste näitajatega masina, töövahendi või tööriista taassoetamise vähimat võimalikku kulu.
- 12.4. Kindlustuslepingus kokkulepitud muu objekti, vara või eseme kindlustusväärtuseks on turuväärtus. Turuväärtuse all mõistetakse samaväärtsete tehniliste näitajatega objekti, vara või eseme taassoetamise vähimat võimalikku kulu.
- 12.5. Kindlustusvõtja on kohustatud esitama õige kindlustusväärtuse. Kui esitatud kindlustusväärtus pole õige, siis juhindutakse kindlustusjuhtumi korral vastavalt ala- või ülekindlustusest.

13. Kindlustussumma

- 13.1. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksu summa ühe kindlustusjuhtumi kohta.
- 13.2. Kindlustussumma väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võrra.

14. Hüvitispiir

- 14.1. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud summa, mille ulatuses hüvitatakse kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju, arvestamata alakindlustust.
- 14.2. Kindlustuslepingus võivad olla kokku lepitud nii varakahju üksikjuhtumi hüvitispiiri kui ka kogu hüvitispiiri.
- 14.3. Üksikjuhtumi hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav hüvitis ühe või kõikide ühel ja samal põhjusel tekkinud varakahjude kohta.
- 14.4. Kogu hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav hüvitis kindlustusperioodi jooksul erinevatel põhjustel tekkinud kõikide varakahjude kohta.
- 14.5. Üksikjuhtumi hüvitispiir ja kogu hüvitispiir märgitakse kindlustuslepingus. Kui üksikjuhtumi hüvitispiiri ei ole märgitud, loetakse see võrdseks kogu hüvitispiiriga.
- 14.6. Hüvitispiir väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võrra.

15. Varakahju kindlustusjuhtum

Varakahju kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti ootamatu ja ettenägematu kahjustumine, hävimine või kaotamine kindlustuskohas ja kindlustuskaitse kehtivuse ajal põhjusel, mis ei ole käesolevate kindlustustingimuste kohaselt välistatud.

16. Varakahju kindlustuskaitse ehitusperioodil

- 16.1. Varakahju tekkimise põhjuseks võib olla:
 - 16.1.1. tulekahju; pikselöögi otsetabamus; ehitise purunenud siseveevõrgust või -kanalisatsioonist või nende osadest välja voolanud vesi või muu vedelik või nimetatud ehitisosade lekkimine; ehitise purunenud kütte-, jahutus- või tulekustutusüsteemist või nende osadest välja voolanud vesi või muu vedelik või nimetatud süsteemide lekkimine; torm või tormi tõttu kindlustusobjektile langenud puu või muu ese; looduslik üleujutus; murdvargus, röövimine ja vandalism;
 - 16.1.2. ehitusmasina kokkupõrge liikuva või liikumatu esemega, otsasõit takistusele, ümberminemine, eseme kukkumine masinale või masina kukkumine kraavi või kaevikusse, samuti masina juhi ettevaatamatus masina kasutamisel.

- 16.2. Kindlustuslepingus võib olla eritingimus selle kohta, et kindlustuskaitse laieneb:
- 16.2.1. kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisega seotud koristus-, lammutus- ja prahiveokuludele;
- 16.2.2. lisakulule, mis on tingitud töötamisest väljaspool tööaega ja riiklikel pühadel (ületunnitasud) seoses kahjustunud ehitise taastamisega;
- 16.2.3. lisakulule, mis on tekkinud kahjustunud ja asendamist vajava materjali või varuosa kiirendatud kohaletoomise vajadusest (kiirveose lisakulu);
- 16.2.4. ehitustööde tegemisel tellija olemasolevale ehitisele tekkinud kahjule;
- 16.2.5. projekteerimisveast tingitud kahjule;
- 16.2.6. prooviekspluatatsiooni või testimise ajal tekkinud kahjule;
- 16.2.7. kahjule, mis on tekkinud ehitusmaterjali transportimisel veose lähtekohast ehitusplatsile.
- 16.3. Kindlustuslepingus võib olla eritingimus, et kindlustuskaitse kehtib:
- 16.3.1. ehitustööde ajagraafikus loetletud tööde tegemisel ajagraafikus sätestatud ajal;
- 16.3.2. tellija poolt vastu võetud ehitustööde või eksploatatsiooni antud ehitise osa suhtes kuni kõigi tööde lõpetamiseni;
- 16.3.3. muudel tingimustel peale käesolevates kindlustustingimustes sätestatu.
- 16.4. Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi alguskuupäeval, kui kindlustuslepingus ei ole kokku lepitud teisiti.
- 16.5. Kindlustuskaitse lõpeb kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi lõppkuupäeval.
- 16.6. Kindlustuskaitse lõpeb enne kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi lõppkuupäeva:
- 16.6.1. ehitustööde etapi, osa või lõigu üleandmisel või selle eksploatatsiooni andmisel. Üle andmata ehitustööde suhtes kindlustuskaitse jätkub;
- 16.6.2. valminud ehitise üleandmisel või eksploatatsiooni andmisel;
- 16.6.3. ehitustööde lõpetamisel;
- 16.6.4. ehitustööde katkemisel või peatamisel, kui ehitustööd enam ei jätku.

17. Varakahju kindlustuskaitse garantiiperioodid

- 17.1. Garantiiperioodi kindlustuskaitse laieneb kahjule, mis tekkis nõuetekohaselt ehitatud ehitisele või selle osale. Kindlustuskaitse ei laiene puudulikule või ebakvaliteetsele ehitustööle, sobimatule või ebakvaliteetsele materjalile, mis vajab asendamist, parandamist, ümbertegemist või kõrvaldamist.
- 17.2. Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud nii garantiiperioodi hooldustööde kindlustuskaitse kui ka garantiiperioodi laiendatud kindlustuskaitse.
- 17.3. Garantiiperioodi hooldustööde kindlustuskaitse – varakahjuga on garantiiperioodil tegemist ainult siis, kui samaaegselt esinevad järgmised tingimused:
- 17.3.1. kahju on tekkinud hooldustöödel või ehitusvea, sh sobimatu materjali parandamisel, ümbertegemisel või kõrvaldamisel garantiiperioodil;
- 17.3.2. kahju on tekkinud pärast ehitise või selle osa vastuvõtmist ja eksploatatsiooni andmist;
- 17.3.3. kahjustunud on nõuetekohaselt ehitatud ehitise või selle osa.
- 17.4. Garantiiperioodi laiendatud kindlustuskaitse – varakahjuga on garantiiperioodil tegemist ainult siis, kui samaaegselt esinevad järgmised tingimused:
- 17.4.1. kahju on tingitud ehitustööde puudulikust teostamisest või sobimatu materjali kasutamisest ehitusperioodil;
- 17.4.2. kahju on tekkinud pärast ehitise või selle osa vastuvõtmist ja eksploatatsiooni andmist;
- 17.4.3. esineb põhjuslik seos puuduliku ehitustöö või sobimatu materjali kasutamise ja tekkinud kahju vahel;
- 17.4.4. kahjustunud on nõuetekohaselt ehitatud ehitise või selle osa.
- 17.5. Kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud, siis kehtib garantiiperioodi hooldustööde ja garantiiperioodi laiendatud kindlustuskaitse 24 kuud.
- 17.6. Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud garantiiperioodi alguskuupäeval või ennetähtaegselt, ehitustööde vastu-

võtmisel ja ehitise eksploatatsiooni andmisel.

- 17.7. Kindlustuskaitse lõpeb kindlustuslepingus märgitud garantiiperioodi lõppkuupäeval või garantiiperioodi möödumisel.
- 17.8. Kui ehitustööd katkestatakse või peatatakse ja kindlustuslepingus on kokku lepitud kindlustuskaitse laiendamise garantiiperioodile, siis garantiiperioodi kindlustuskaitse ei jõustu.

18. Varakahju välistused

- 18.1. Hüvitamisele ei kuulu:
- 18.1.1. kindlustusjuhtumi tagajärgede likvideerimisega seotud koristus-, lammutus- ja prahiveokulud; täiendavad kulud (ületunnitasud, kiirveose lisakulu); tellija olemasolevale ehitisele ehitustööde käigus tekkinud kahju; projekteerimisveast tingitud kahju; prooviekspluatatsiooni või testimise ajal tekkinud kahju ja kahju, mis on tekkinud ehitusmaterjali transportimisel veose lähtekohast ehitusplatsile – juhul, kui kindlustuslepingus puudub vastav eritingimus;
- 18.1.2. kahju ja kulutused, mis on tingitud puudulikust või ebakvaliteetsest ehitustööst, sobimatust või ebakvaliteetsest materjalist. Käesolev välistus puudutab ainult puudulikke või ebakvaliteetset ehitustööd, sobimatut või ebakvaliteetset materjali, mis vajab asendamist, parandamist, ümbertegemist või kõrvaldamist. Välistus ei laiene nõuetekohaselt ehitatud ehitise osale, millele tekkinud kahju hüvitatakse;
- 18.1.3. kahju, mis on tingitud ehitusprojekti ja -normide eiramisest või ehitustehnoloogia teadlikust rikkumisest;
- 18.1.4. kahju, mis on põhjustatud ehitise avadest, katusest, seintest või ehituskonstruktsioonide vahelt sisse tunginud sademetest (vihm, lumi ja lumesulavesi, rahe ja rahesulavesi jms), v.a juhul, kui need avad tekkisid tormi tagajärjel. Tekkinud avad peavad olema tuvastatavad. Tormi all mõistetakse tuult kiirusega keskmiselt või puhanguti vähemalt 18 meetrit sekundis. Kui tuule kiirust juhtumi toimumiskohas ei ole võimalik kindlaks määrata, eeldatakse tormi olemasolu, kui kindlustusvõtja tõestab, et kahjustused said tekkida ainult tormi tagajärjel;
- 18.1.5. kahju, mille põhjuseks on ehitise viimistlus-, kate- või pinnakihi murenemine, pudunemine; pragude või aukude tekkimine; värvkatte koordumine, laiguliseks või ebaühtlaseks muutumine; samuti kriimustused, mõlgid, täkked jms, mis ei põhjusta nõuetekohaselt ehitatud ehitisele või selle osale edasisi kahjustusi;
- 18.1.6. ehitusmasina, ehitusplatsi sisseseade või ehitusmaterjali vms kaotsimine muul põhjusel kui sissemurdmine või röövimine. Röövimise all mõistetakse vara hõivamist vägivallaga või vägivalja kasutamise ähvardusega. Sissemurdmisega on tegemist siis, kui tuvastatakse, et isik:
- 18.1.6.1. kasutas ehitusplatsil asuva vara asukohta (soojakud, lao- või hoiuruumid vms) pääsemist takistanud tõkke või lukustuse kõrvaldamiseks ebaseaduslikul teel saadud võtit, valevõtit, muukrauda või muud abivahendit;
- 18.1.6.2. murdis suletud ja nõuetekohaselt lukustatud vara asukohta ehitusplatsil (soojakud, lao- või hoiuruumid vms) sisse ukse, akna, seina, katuse või muu taolise kaudu;
- 18.1.6.3. murdis tarastatud ehitusplatsile sisse tõkke või lukustuse kõrvaldamise, lõhkumise või lahtimuukimise teel. Tõkkeks loetakse ehitusplatsi tara koos tarasisest värvatega. Lukustusseks loetakse tarasisest värvate lukke. Tõkke või lukustuse kõrvaldamine, lõhkumine või lahtimuukimine peab juhtumi toimumise kohas olema tuvastatav. Kui tõkke või lukustuse kõrvaldamist, lõhkumist või lahtimuukimist juhtumi toimumise kohas ei ole võimalik tuvastada, siis eeldatakse sissemurdmise olemasolu, kui kindlustusvõtja tõestab, et kaotsimine sai tekkida ainult sissemurdmise tagajärjel.

- 18.1.7. kahju, mille põhjuseks on masina mootori, jõu-ülekanne, veermiku, elektri- või muu osa siserike; mehaaniline pragunemine või purunemine; sisepõlemismootoris, surveanumas vms toimunud plahvatus; jahutus- või muu vedeliku jäätumine, ebapiisavus või leke; puudulik õlitamine või määrdeaine ebapiisavus; ebakvaliteetne kütus, õli ja muu vedelik.
Kui nimetatud põhjused tingivad kindlustusjuhtumi või kui nendega kaasnevad masina väliskahjustused, kuuluvad need otsesed kahjud hüvitamisele. Kahju põhjustanud detaili maksumus hüvitamisele ei kuulu;
- 18.1.8. kahju, mille põhjuseks on mittesihotstarbeline, ebaõige või ebatavalistes tingimustes kasutamine;
- 18.1.9. kahju, mis on otseselt tingitud loomulikust kulumisest, riknemisest, korrodeerumisest, materjali väsimisest, liigniiskusest; määrumisest ja kahjustumisest (sh ilmastikuolude või väliskeskkonnas viibimise tõttu) või muust eelnimetatuga sarnasest pikaajalisest protsessist;
- 18.1.10. kahju, mis ilmneb inventuuriga, ülevaatusel või renditud masina või ehitusplatsi sisseseade tagastamisel rendileandjale;
- 18.1.11. kahju, mille eest vastutab tootja, maaletooja, edasimüüja või rendileandja;
- 18.1.12. kahju, mille põhjuseks on ehitusprojekti, ehitamise tehniliste dokumentide, lepingute, arvete ja muude dokumentide hävimine, kahjustumine või kaotsimine; samuti infotöötlussüsteemides ja -seadmetes sisalduva info, teabe või tarkvara taastamise kulu;
- 18.1.13. kahju ja kulutused, mis tulenevad mis tahes muudatustest või täiendustest ehitusprojekti -tööde maksumuses (sh materjali, tööjõu vms maksumuse kallinemine), samuti masina kompleksuse parendused jne;
- 18.1.14. kahju ja kulutused, mis on tingitud tähtaja edasilükkumisest, tööseisakust, viivitusest, tööde katkemisest, peatamisest või tegemata jätmisest, maksevõimetusest, lepingust taganemisest jms;
- 18.1.15. rahalised nõuded, mis ei ole käsitletavad otsese varalise kahjuna (saamata jäänud tulu, trahvid, intressid, viivised jms);
- 18.1.16. ümbritsevale keskkonnale tekitatud kahju ja keskkonnasaaste likvideerimise kulud;
- 18.1.17. tulekahju kustutamise seotud kulud päästeametile ja ettevõtetele.
- 18.2. Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulud, mille otsene või kaudne põhjus on:
- 18.2.1. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine;
- 18.2.2. radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
- 18.2.3. sõda, kodusõda, mis tahes sõjategevus, relvakokkupõrge, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, lokaut, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, terrorism;
- 18.2.4. maavärin;
- 18.2.5. asjaolu, millest kindlustusvõtja oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist.

19. Varakahju omavastutus

- 19.1. Omavastutus märgitakse kindlustuslepingus kindla rahasummana või protsendina kahjusummast.
- 19.2. Kindlustuslepingus võib olla mitu omavastutust.
- 19.3. Kui ühe kindlustusjuhtumi tõttu on saanud kahjustada rohkem kui üks sama kindlustuslepingu alusel kindlustatud, erineva omavastutusega kindlustusobjekt, siis rakendatakse lepingus märgitud omavastutustest suurimat.

20. Varakahju hüvitamine

- 20.1. Hüvitatakse otsene varakahju ja muud eritingimustes kokkulepitud kulud.
- 20.2. Otsese varakahju all mõistetakse kindlustusjuhtumi tagajärjel osaliselt või täielikult kahjustunud, hävinud või kaotsiläänud kindlustusobjekti taastamise, asendamise või taassoetamise põhjendatud kulusid.
- 20.3. Ehitise või ehitustööde kahjustumise korral hüvitatakse nõue-

tekoaselt ehitatud ehitise või selle osa taastamise (sh ehitustööde maksumus, materjalide taassoetamise ja nende veo maksumus) põhjendatud kulu ja muud eritingimustes kokkulepitud kulud.

- 20.4. Ehitusmaterjali kahjustumise, hävimise või kaotsimineku korral hüvitatakse selle taastamise või taassoetamise põhjendatud kulud koos veokuludega, kuid mitte üle kokkulepitud hüvitispiiri.
- 20.5. Ehitusmasina ja ehitusplatsi sisseseade osalise kahjustumise korral (kui kahjustusi on võimalik taastada, taastamis- ja asendamiskulud on turuväärtusest väiksemad) hüvitatakse nende taastamise põhjendatud kulu, kuid mitte üle kindlustuslepingus kokkulepitud hüvitispiiri.
Taastamis- ja asendamiskulude hulka arvatakse:
20.5.1. kahjustunud osa demontaaži ja taastamise kulud (tööde ja abimaterjalide maksumus) ning taasmonteerimine;
20.5.2. kahjustunud osa asendamise kulud koos veo- ja montaažikuludega. Asendamiskulude hüvitamisel arvestatakse asendatava osa vanust, tehnilist seisundit, kulumisastet ja kompleksust;
20.5.3. muud eritingimustes kokkulepitud kulud.
- 20.6. Ehitusmasina ja ehitusplatsi sisseseade täieliku hävimise korral (kui taastamis- ja asendamiskulud on turuväärtusest suuremad), samuti varguse ja röövimise korral hüvitatakse nende turuväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal, kuid mitte üle kindlustuslepingus kokkulepitud hüvitispiiri.
Turuväärtuse leidmisel arvestatakse ehitusaastat, töötundide arvu, tehnilist seisundit, kulumisastet ja kompleksust jms.
- 20.7. Kindlustuslepingus kokkulepitud muu objekti, vara või eseme kahjustumise, hävimise või kaotsimineku korral hüvitatakse selle taastamise või taassoetamise põhjendatud kulud, kuid mitte üle kokkulepitud hüvitispiiri.
- 20.8. Kindlustushüvitise ei arvestata lõive ja makse, mida kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikul on võimalik seaduses ettenähtud korras tasaarvestada või mis tagastatakse kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isikule (nt käibemaks).
- 20.9. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud otsese varakahju suuruse või kindlustussummaga või kindlustuslepingus kokkulepitud hüvitispiiriga (üksikjuhtumi hüvitispiir või kogu hüvitispiir).

II OSA. VASTUTUSKAHJU

21. Kindlustusobjekt

Kindlustusobjektiks on kindlustatud isiku ehitustegevusega seotud õigusvastasest kahju tekitamisest tulenevad varalised kohustused.

22. Hüvitispiir

- 22.1. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud summa, mille ulatuses hüvitatakse kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju.
- 22.2. Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud nii vastutuskahju üksikjuhtumi hüvitispiir kui ka kogu hüvitispiir.
- 22.3. Üksikjuhtumi hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav hüvitis kõikide ühest ja samast kahju tekitamisest tulenevate nõuete kohta.
- 22.4. Kogu hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav hüvitis kõikide kindlustusperioodi jooksul tekkinud erinevate nõuete kohta.
- 22.5. Üksikjuhtumi hüvitispiir ja kogu hüvitispiir märgitakse kindlustuslepingus. Kui üksikjuhtumi hüvitispiiri ei ole märgitud, loetakse see võrdseks kogu hüvitispiiriga.
- 22.6. Hüvitispiir väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võrra.

23. Vastutuskahju kindlustusjuhtum

- 23.1. Vastutuskahju kindlustusjuhtum on kindlustatud isiku poolne õigusvastane kahju tekitamine kolmandale isikule, mille tagajärjel kindlustatud isikul on tekkinud seadusjärgne kahju hüvitamise kohustus.
- 23.2. Vastutuskahju kindlustusjuhtumiga on käesolevate tingimuste mõistes tegemist ainult siis, kui samaaegselt esinevad järgmised tingimused:
23.2.1. kahju on tekkinud kindlustusvõtja tegevusest seoses

kindlustuslepingus märgitud ehitise ehitamisega või ehitustöödega;

- 23.2.2. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustuskohas ja kindlustuskaitse kehtivuse ajal;
 - 23.2.3. esineb põhjuslik seos kindlustusvõtja teo ja tekkinud kahju vahel;
 - 23.2.4. kindlustusvõtja on vastutav kahju tekkimise eest;
 - 23.2.5. nõue ja nõude aluseks olev kahju suurus on tõendatud.
- 23.3. Kõik ühest ja samast kahju tekitamisest tekkinud kohustused loetakse üheks kindlustusjuhtumiks, mille suhtes kehtib vaid üks hüvitispiir. Kindlustusjuhtumi tekkimise ajaks loetakse esimese kahju toimumise aega.

24. Vastutuskahju kindlustuskaitse

- 24.1. Kindlustuskaitse laieneb kindlustuslepingu alusel kindlustatud isikule.
- 24.2. Kindlustuskaitse ei laiene kindlustatud isiku lepingulistele kohustustele, v.a juhul, kui vastav kahju hüvitamise kohustus tekiks ka ilma sõlmitud lepinguta.
- 24.3. Kindlustuslepingus võib olla eritingimus selle kohta, et kindlustuskaitse laieneb:
 - 24.3.1. kindlustatud isikute omavahelistele nõuetele (ristvastutus);
 - 24.3.2. maa-aluse kaabli, torujuhtme või muu maa-aluse kommunikatsiooni kahjustumisest või hävimisest tulenevatele nõuetele;
 - 24.3.3. vibratsioonist, toestuselementide eemaldamisest või nõrgestamisest tingitud nõuetele.
- 24.4. Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval.
- 24.5. Kindlustuskaitse lõpeb kindlustuslepingus märgitud kindlustusperioodi lõppkuupäeval.

25. Vastutuskahju välistused

- 25.1. Hüvitamisele ei kuulu:
 - 25.1.1. kindlustatud isikute omavahelised nõuded; maa-aluse kaabli, torujuhtme või muu maa-aluse kommunikatsiooni kahjustumisest või hävimisest tulenevad nõuded; samuti vibratsioonist, toestuselementide eemaldamisest või nõrgestamisest tingitud nõuded - juhul, kui kindlustuslepingus puudub vastav eritingimus;
 - 25.1.2. nõuded, mis on tingitud puudulikust või ebakvaliteetsest ehitustööst, sobimatust või ebakvaliteetsest materjalist;
 - 25.1.3. nõuded, mis ei tulene otseselt kindlustatud ehitustegevusest;
 - 25.1.4. saamata jäänud tulust põhjustatud või mittevaralised nõuded (sh elektri-, vee-, gaasi- vm varustuse katkemisest tingitud kahju);
 - 25.1.5. nõuded, mille aluseks on kindlustusvõtjale mõistetud seadusjärgsed trahvid, intressid, viivised ja muud kahjule lisanduvad karistused;
 - 25.1.6. kindlustatud isiku lepingulisest vastutusest tulenev kahju, lepinguga võetud kohustused (kirjalikud ja muul viisil antud garantiid jms);
 - 25.1.7. nõuded, mis kuuluvad või kuuluksid hüvitamisele liikluskindlustusseaduse või muu kindlustuslepingu alusel;
 - 25.1.8. vee- ja õhusõidukite tekitatud kahjust tingitud nõuded;
 - 25.1.9. mis tahes saastamisest või reostamisest põhjustatud nõuded.
- 25.2. Hüvitamisele ei kuulu nõuded, mille otsene või kaudne põhjus on:
 - 25.2.1. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle kontrolli alt väljumine;
 - 25.2.2. radioaktiivne kiirgus ja radioaktiivne saastumine;
 - 25.2.3. sõda, kodusõda, mis tahes sõjategevus, relvakupõrge, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, lokaut, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, terrorism;
 - 25.2.4. asjaolu, millest kindlustusvõtja oli teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist.

26. Vastutuskahju omavastutus

- 26.1. Omavastutus märgitakse kindlustuslepingus kindla rahasummana või protsendina kahjussummast.
- 26.2. Kindlustuslepingus võib olla mitu omavastutust.
- 26.3. Ühest ja samast kindlustusjuhtumist tulenevate nõuete suhtes rakendatakse ühte omavastutust.

27. Vastutuskahju hüvitamine

- 27.1. Hüvitatakse otsene varalise kahju nõue ja/või vajalikud õigusabikulud.
- 27.2. Otsese varalise kahju all mõistetakse:
 - 27.2.1. kannatanu vara kahjustumisest või hävimisest või vara väärtuse vähenemisest tulenevat kahju;
 - 27.2.2. isikukahjust tingitud varalist kahju, nagu kannatanu ravikulu, ajutisest ja/või püsivast töövõimetusel tulenev kahju, matusekulu, ülalpidamispension jms.
- 27.3. Õigusabikulude all mõistetakse kindlustatud isiku kulutusi õigusabile, ekspertiisile ja kohtupidamisele, kui need kulud on vajalikud kindlustatud isiku vastutuse ja/või süü puudumise tõendamiseks.
- 27.4. Hüvitatakse kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isiku vastu esitatud põhjendatud nõue, mille suurus on tõendatud ja/või õigusabikulud, kuid mitte üle kindlustuslepingus kokkulepitud hüvitispiiri. Hüvitatakse kindlustusandjaga kooskõlastatud õigusabikulud.
- 27.5. Kui kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isiku vastu esitatud nõudest on mingi osa tõendamata, siis hüvitatakse vaid tõendatud osa.
- 27.6. Kui kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isik on jõudnud kokkuleppele nõude esitajaga või on hüvitanud nõude või selle osa, siis ei ole kindlustusandjal hüvitamiskohustust, kui nõude tegelik suurus pole tõendatud ja/või kindlustatud isiku hüvitamiskohustus on vaieldav.
- 27.7. Kui tegemist on kindlustusvõtja ja/või kindlustatud isiku osa- või solidaarvastutusega, siis hüvitab kindlustusandja vaid selle osa nõudest, mille eest kindlustatud isik on vastutav.
- 27.8. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud otsese varalise kahju nõude suuruse või kindlustuslepingus kokkulepitud hüvitispiiriga (üksikjuhtumi hüvitispiiri või kogu hüvitispiiriga).

III OSA. TEGEVUS KINDLUSTUSLEPINGU KEHTIVUSE AJAL JA KAHJUJUHTUMI KORRAL

28. Kindlustusvõtja teavitamiskohustused kindlustuslepingu kehtivuse ajal

- 28.1. Kindlustuslepingu kehtivuse ajal peab kindlustusvõtja:
 - 28.1.1. esimesel võimalusel teatama ajagraafikus esitatud ehitustööde loetelu ja/või tööde teostamise aja muudatustest;
 - 28.1.2. esimesel võimalusel teatama ehitise või ehitustööde üleandmise aja muudatusest (ehitusperioodi pikenedes võrreldes kindlustuslepingus märgituga), näidates ära põhjuse koos uue tähtajaga;
 - 28.1.3. viivitamata teatama ehitustööde ja/või ehitustegevuse katkemisest või peatamisest, kui ilmnevad asjaolud, mille tõttu ehitustööd enam ei jätku;
 - 28.1.4. viivitamata teatama kindlustusandja vastutust põhjustada võiva kohtu- või muu menetluse algatamisest või asjaolust, mis võib olla kindlustusvõtja vastu nõude esitamise aluseks.

29. Tegutsemine kahjujuhtumi korral

- 29.1. Varakahju korral on kindlustusvõtja kohustatud:
 - 29.1.1. võtma viivitamata tarvitusele abinõud kahju suurenemise ärahoidmiseks ja kahju vähendamiseks;
 - 29.1.2. teatama juhtunust viivitamata politseile – kui tegemist on varguse, röövimise või kolmandate isikute süülise tegevusega; päästeametile – kui tegemist on tulekahju või lõhkekeha plahvatusega; teistel juhtudel vastava-

- tele pädevatele asutustele või isikutele;
- 29.1.3. teatama juhtumist kirjalikult kindlustusandjale, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtumi toimumise aja, asjaolude ja põhjuse, samuti kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja süüdlaste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja juhiseid;
 - 29.1.4. võimaluse korral säilitama juhtumi toimumise koha puutumatusena, kuni kindlustusandja selle üle vaatab;
 - 29.1.5. esitama esimesel võimalusel juhtumi tagajärjel varastatud, kahjustunud või hävinud esemete nimekirja;
 - 29.1.6. lubama kindlustusandjal kahjukäsitluse käigus kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuse ja suuruse;
 - 29.1.7. esitama kindlustusobjekti kindlustusandjale ülevaatamiseks juhtumijärgses seisus;
 - 29.1.8. mitte asuma kahjustunud või hävinud kindlustusobjekti taastama või utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta;
 - 29.1.9. varguse korral koos avaldusega esitama varastatud kindlustusobjekti ostu-müügitehingut tõendava dokumendi (lepingu, arve vms) või rendilepingu; ehitusmasina varguse korral ka registreerimistunnistuse kõik osad (kui masin on vastavas registris registreeritud) ja kõik võtmekomplektid; röövimise korral kõik kindlustusvõtja valdusesse jäänud võtmed ja registreerimisdokumendid.
- 29.2. Vastutuskahju korral on kindlustusvõtja kohustatud:
- 29.2.1. teatama kirjalikult nõude esitamisest kindlustusandjale, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades andmed nõude esitaja, nõude asjaolude ja eeldatava suuruse kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja juhiseid;
 - 29.2.2. teatama esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu kirjalikult kindlustusandjale kõigist asjaoludest, mille tagajärjeks võib olla nõude esitamine;
 - 29.2.3. viivitamata võtma tarvitusele meetmed nõude suurenemise ärahoidmiseks;
 - 29.2.4. esitama kõik tõendid ja dokumendid nõude asjaolude ja suuruse kohta;
 - 29.2.5. kooskõlastama kindlustusandjaga kõik nõude rahuldamiseks tehtavad kulutused.
- 29.3. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja peab esitama kindlustusandjale teavet, mis on vajalik kindlustusandja lepingukohustuste täitmise kindlaksmääramiseks.